

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ (за інтернет-ресурсами)

01.07.2026

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[З початку повномасштабного вторгнення Росія пошкодила або зруйнувала 1949 пам'яток культурної спадщини. – Гала Скляревська](#)

[Ворожі атаки пошкодили понад 1900 пам'яток архітектури по всій території України. – Віолетта Луньова](#)

[Внаслідок атаки РФ пошкоджене старовинне приміщення обласного історико-краєзнавчого музею імені Новицького у Запоріжжі. – Анастасія Губі-на, Анастасія Потапенко](#)

[У Балабиному на Запоріжжі російський FPV-дрон пошкодив Алею пам'яті полеглих захисників. – Анастасія Волошина](#)

[Профільний комітет Верховної Ради рекомендував ухвалити законопроект про Український національний пантеон. – Поліна Горlach](#)

[Український Пантеон має об'єднувати націю, а не розділяти її. – Мико-ла Княжицький](#)

[Конфлікт між Польщею і Україною: польські кардинали і голова УГКЦ закликають «розбрати риторичку». – Галина Терещук](#)

[Польща пропонує своїх кандидатів для Українського національного пантеону: хто у переліку. – Анастасія Курінська](#)

[У Європарламенті зареєстрували резолюцію щодо вшанування жертв «геноциду УПА». – Дмитро Михайлов](#)

[УПА доходить до Брюсселя: польські депутати переносять історичну суперечку до Європарламенту. – Олена Абрамович](#)

[Експрем'єр Польщі віддав орден Ярослава Мудрого у музей жертв Волинської трагедії. – Надія Собенко](#)

[У Чехії пропонують позбавити Зеленського найвищої державної нагороди. – Віра Перун](#)

[Светр у крові, форма полоненого і дитяча пляшечка: чехам привезли «додаткову аргументацію» з російсько-української війни. – Анна Железняк](#)

Митці на фронті

[Герой України Олександр Іванцов планує перекласти книгу про оборону Маріуполя англійською та французькою. – Дар'я Куренная, Анастасія Галасюк](#)

Вшанування пам'яті

[«Бордюр, який перевернули і поставили»: чому в Києві критикують Алею Героїв з бетонних стовпів. – Анна Коваленко, Дар'я Лобанок](#)

[Про вшанування жертв Волинської трагедії, Пантеон та інтеграцію до ЄС. – Олексій Гарань](#)

[У Львові вшановують 119 років від дня народження головнокомандувача УПА Романа Шухевича](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Як росія інструменталізує меншини у пропаганді. – Костянтин Задирака, Олексій Півторак, Андрій Пилипенко, Маріанна Присяжнюк](#)

[Маша і ведмідь: як ми ПРОФУКАЛИ очевидну загрозу? –| Антоніна](#)

[В Україні вимагають накласти санкції на творців «Маші та Ведмеда» після придбання прав Netflix. – Анастасія Курінська](#)

[В Україні вимагають накладання санкції на творців мультфільму «Маша та Ведмідь». – Оксана Мамченкова](#)

[Посол України в Словенії закликав європейські інституції переглянути співпрацю з росіянами-прибічниками кремля. – Оксана Мамченкова](#)

Медіа

[Новий Цивільний кодекс загрожує ризиками для журналістів: Міжнародний інститут преси. – Анастасія Курінська](#)

Мовні питання

[В Україні пропонують заборонити російську мову для описів на товарах і надання інформації щодо послуг. – Анна Коваленко](#)

Регіональна культурна політика, культурно-мистецькі ініціативи громад

[Квартиру російського пропагандиста Лебедева у Києві перетворять на простір української культури. – Микита Кишиневський](#)

[Львів і Гадяч підписали меморандум про співпрацю задля відродження спадщини родини Драгоманових. – Надія Страшко](#)

[У Рівненській області стартував конкурс для місцевих авторів: як подати заявку](#)

Фестивалі

Артисти Баннівського будинку культури виступили на фестивалі в Болгарії. – Софія Чебан

Перформативні мистецтва

Квіруймо сю скалу. – Вікторія Видиборець

Театр

В Одесі скасували прем'єру про русифікацію за Кулішем, а студентам погрожують кримільною справою

«Мина» сповільненої дії. Театральний скандал в Одесі отримав продовження. – Єлизавета Жабська

Закарпатський драмтеатр завершив сезон, під час якого показав десять вистав. – Олена Рожій

Вистава «Останнє турення» завершила 45 театральний сезон Закарпатського театру ляльок

Музика

Український інститут ініціює міжнародну серію концертів «Поліфонія Дунаю». – Оксана Мамченкова

Обійшов виконавців російської музики: українець переміг на Міжнародному конкурсі піаністів у Португалії. – Дарина Рубан

Tramhaus: «Музика не падає людям у руки — її треба штовхати само-му». – Сергій Кейн

Хор «Гомін» привезе до Луцька оновлену програму «Цей хор, цей хор мені щоночі сниться 2.0». – Анна Карпюк

Хор імені Верьовки: як він став символом української культури та за що його критикують. – Поліна Горлач

Візуальні мистецтва

Колір, що фіксує мить: у Підгорецькому замку відкрилася персональна виставка Ангеліни Гафинець «Ландшафт присутності». – Зоряна Шейгец

В «ЄрміловЦентрі» відбудеться виставка Unboxing. – Олексій Содома

У Вільнюсі представили фотовиставку одеського фотожурналіста про життя міста під час війни. – Лада Вербицька

Кіномистецтво. Кінопрокат

Одеський кінофестиваль представить спеціальну програму про жінок у війську. – Валерія Буняк

«Юність», «Благодать» і «Велика краса»: в Україні покажуть ретроспективу Паоло Соррентіно. – Дар'я Лобанок

Декоративно-ужиткове мистецтво. Художні промисли. Аматорство
Президент присвоїв почесне звання «Заслужений художник України» мисткині з Ужгорода

Література. Книговидання

Плюс одна книгарня у Києві: на Оболоні відкрили Book.ua

Бути і залишатися: Україна в сучасному світі. – Дарія Шерстюк

«Проста математика»: чому лесбійська література в Україні і досі в тіні гей-тематики. – Олеся Бойко

Чи сниться птахам кінець екоциду: російсько-українська війна у книзі «Дельфіни і Вельзевул» Войцеха Тохмана. – Аріна Кравченко

Музейна справа

Українські музеї отримали культурні цінності, які Київська митниця врятувала від незаконного вивезення. – Юлія Дон

Унікальні копії скарбів: у Рівному покажуть «Скіфський скарб Станіслава Кремньова»

Охорона культурної спадщини

У Києві відбулася конференція, присвячена поширенню знань про Гаазьку конвенцію 1954 року. – Микола Шмигін

Кадри

Співпраці з брендами одягу та розширення репертуару: новий керівник хору Верьовки Вадим Яценко розповів про плани. – Анастасія Курінська

Культура національних меншин. Закордонні українці

«Хочемо, щоб вони знали історію України»: як у Чехії допомагають дітям зберегти українську ідентичність. – Оксана Кривіцька

Зберегти українське і адаптувати до іншого. Приклад навчання дітей-біженців у школі «Мрія» (Швейцарія). – Марина Охрімовська

Підтримка України у світі

Суд обрав запобіжний захід Ростиславу Карандєєву. – Гала Склєревська

Ексочільник Мінкульту Карандєєв отримав запобіжний захід від суду: що відомо. – Анастасія Курінська, Тетяна Зорик

Експертиза культури Карандєєва відправили під нічний домашній арешт.
– Таня Матяш

У Вільнюсі з музею викрали роботу українського фотографа Бориса Михайлова із серії «Сутінки». – Валерія Буняк

У Вільнюсі з Художнього музею в палаці Радзивіллів викрали роботу українського фотографа Бориса Михайлова. – Поліна Горлач

Портрет Ангели Меркель представлять в берлінському Музеї Боде. – Серафіма Мельничук

Швейцарія повернула Нігерії 18 викрадених «бенінських бронз». – Серафіма Мельничук

Дослідження: понад половина функцій захисту дітей у соцмережах не працюють належним чином

Книжка Анджея Дуди у Польщі стала бестселером і принесла три мільйони злотих доходу

Роман Алі Гейзелвуд «Теоретично це кохання» отримає екранізацію — продюсеркою стане Коллін Гувер. – Катерина Кадакова

Загальні питання

З початку повномасштабного вторгнення Росія пошкодила або зруйнувала 1949 пам'яток культурної спадщини. – Гала Складівська

На кінець червня 2026 року через російську агресію в Україні зруйновано та пошкоджено 1949 пам'яток культурної спадщини та 2576 об'єктів культурної інфраструктури. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/250893/2026-06-30-z-pochatku-povnomasshtabnogo-vtorgnennya-rosiya-poshkodyla-abo-zruynuvala-1949-pamyatok-kulturnoi-spadshchyny/>

Ворожі атаки пошкодили понад 1900 пам'яток архітектури по всій території України. – Віолетта Луньова

Ці дані підтверджують безперервний характер ворожих ударів, які цілеспрямовано знищують українську історію та ідентичність. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/97722/vorozhi-ataky-poshkodyly-ponad-1900-pamyatok-arhitektury-po-vsij-terytoriyi-ukrayiny/>

Внаслідок атаки РФ пошкоджене старовинне приміщення обласного історико-краєзнавчого музею імені Новицького у Запоріжжі. – Анастасія Губіна, Анастасія Потапенко

30 червня внаслідок російського обстрілу пошкоджене приміщення Запорізького обласного історико-краєзнавчого музею імені Якова Новицького. У закладі вибиті вікна та понівечений фасад, експонати залишились цілими. Докладніше:

<https://suspilne.media/zaporizhzhia/1343638-vnaslidok-ataki-rf-poskodzene-starovinne-primisenna-oblasnogo-istoriko-kraeznavcogo-muzeu-imeni-novickogo-u-zaporizzi/>

У Балабиному на Запоріжжі російський FPV-дрон пошкодив Алею пам'яті полеглих захисників. – Анастасія Волошина

Докладніше:

<https://suspilne.media/zaporizhzhia/1343700-u-balabinomu-na-zaporizzi-rosijskij-fpv-dron-poskodiv-aleu-pamati-poleglih-zahisnikiv/>

Профільний комітет Верховної Ради рекомендував ухвалити законопроект про Український національний пантеон. – Поліна Горлач

Комітет гуманітарної та інформаційної політики Верховної Ради 30 червня одноголосно підтримав законопроект № 15360 «Про Український національний пантеон» та рекомендував парламенту ухвалити його за основу і в цілому. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1343818-profilnij-komitet-verhovnoi-radi-rekomenduvav-uhvaliti-zakonoproekt-pro-ukrainskij-nacionalnij-panteon/>

Український Пантеон має об'єднувати націю, а не розділяти її. – Микола

Княжицький

«Національний пантеон має стати місцем, де українці осмислюють власну історію, а не інструментом передвиборчого піару для того чи іншого президента, чи політичної сили. Закон про Національний пантеон у жодному разі не може стати одноразовою піар-акцією. Це має бути початок відповідальної роботи нації над власним минулим заради свого майбутнього. Український Національний пантеон повинен закарбувати в пам'яті народу імена тих, хто творив українську державу, культуру, науку, боровся за свободу й незалежність України — незалежно від їхніх політичних поглядів... Саме тому формування переліку постатей повинно відбуватися через широке суспільне обговорення. Це непросте питання. Адже, вшановуючи цих людей, ми беремо на себе відповідальність не лише за їхні героїчні вчинки, а й за їхні помилки. Це означає, що нація достатньо зріла, щоб чесно прийняти свою історію — без замовчування і без ідеалізації... Саме тому після ухвалення закону необхідно провести широке, глибоке й відповідальне суспільне обговорення...». Докладніше:

<https://espresso.tv/poglyad-ukrainskiy-panteon-mae-obednuvati-natsiyu-a-ne-rozdilyati-ii>

Конфлікт між Польщею і Україною: польські кардинали і голова УГКЦ закликають «роззброїти риторику». – Галина Терещук

Напруження в українсько-польських відносинах зростає. Щодня звучать нові заяви від польських політиків і представників влади. Тим часом у Римі троє польських кардиналів і один український, глава Української греко-католицької церкви, блаженніший Святослав (Шевчук) підписали спільну заяву до українського і польського народів про припинення напруги у польсько-українських відносинах і закликом продовжити шлях примирення. Деталі звернення – докладніше:

<https://www.radiosvoboda.org/a/upa-oun-volyn-polsha-konflikt/33792037.html>

Польща пропонує своїх кандидатів для Українського національного пантеону: хто у переліку. – Анастасія Курінська

Головний редактор медіа Rzeczpospolita Богуслав Хработа склав список із сімнадцяти діячів польсько-української історії, яких він пропонує для Українського національного пантеону. Журналіст зазначив, що ставиться до українців з повагою. І названі діячі, «які є взірцями для сучасності», не є «натяком» для України. Список «радіше слугує інтелектуальним навчанням для нас, поляків, польської влади та громадської думки в той час, коли атмосфера конфронтації так сильно відчувається». Які постаті запропонував до Українського національного пантеону Богуслав Хработа. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1343606-polsa-proponue-svoih-kandidativ-dla-ukrainskogo-nacionalnogo-panteonu-hto-u-pereliku/>

У Європарламенті зареєстрували резолюцію щодо вшанування жертв «геноциду УПА». – Дмитро Михайлов

Фракція «Європейських консерваторів та реформістів» у Європарламенті подала пропозицію про проведення дебатів та ухвалення резолюції на згадку про жертв «геноциду УПА». Докладніше:

<https://suspilne.media/1343906-u-evroparlamenti-zareestruvali-rezoluciu-sodo-vsanuvanna-zertv-genocidu-upa/>

УПА доходить до Брюсселя: польські депутати переносять історичну суперечку до Європарламенту. – Олена Абрамович

Група польських євродепутатів пропонує провести дебати у Європарламенті та ухвалити резолюцію щодо жертв «геноциду УПА». Депутати Європарламенту переконані, що історичні суперечки не повинні впливати на переговори про вступ України до Євросоюзу, хоча визнають ризик подальшого загострення між Києвом і Варшавою. Докладніше:

<https://www.radiosvoboda.org/a/upa-dokhodyt-do-bryusselya/33792138.html>

Експрем'єр Польщі віддав орден Ярослава Мудрого у музей жертв Волинської трагедії. – Надія Собенко

Експрем'єр-міністр Польщі, депутат твід «ПіС» Матеуш Моравецький передав український орден Ярослава Мудрого до Музею пам'яті жертв Волинської трагедії в Холмі. Докладніше:

<https://suspilne.media/1344162-ekspremier-polsi-viddav-orden-aroslava-mudrogo-u-muzej-zertv-volinskoi-tragedii/>

У Чехії пропонують позбавити Зеленського найвищої державної нагороди. – Віра Перун

Чеський ультраправий націоналістичний коаліційний вий рух «Свобода і пряма демократія» (SPD) виступає за те, щоб позбавити президента України Володимира Зеленського найвищої державної нагороди Чехії — Ордена Білого Лева. Представник фракції SPD Індриш Райхл заявив, що Чехія має наслідувати приклад Польщі і рух планує просувати в урядовій коаліції ініціативу, щоб Палата депутатів Чехії офіційно запропонувала президенту Петеру Павелу скасувати нагородження. Чеський політик також образливо висловився про УПА і повторив фейки російської та польської пропаганди про український визвольних рух. Докладніше:

https://lb.ua/world/2026/06/30/748570_chehiyi_proponuyut_pozbaviti.html

Светр у крові, форма полоненого і дитяча пляшечка: чехам привезли «додаткову аргументацію» з російсько-української війни. – Анна Железняк

«Дитячі іграшки, прострелений шолом українського військового, шматок ліпнини з Драматичного театру імені Шевченка в Чернігові, пляшка води з написом «Тримайтесь». Поряд – фото військових, а біля них – одяг: закривавлений светр жінки, яку поранив російський снаряд, халат лікаря «Охматдиту», який був на ньому в день обстрілу та куртка звільненого з

російського полону українського військового. Усе це привезли до Чехії в рамках виставки «Війна. Зроблено в Росії». Це нагадування, що війна йде не лише поміж військових, росія бомбардує і нищить цивільних. Це нагадування для Європи, для тих, хто далеко від війни, і для тих, хто допомагає Україні, чому ця допомога потрібна...». Виставку в Празі влаштував Український інститут в Празі спільно з українськими партнерами – Фондацією Пилипа Орлика та Національним музеєм історії України у Другій світовій війні. Докладніше:

<https://www.radiosvoboda.org/a/vystavka-viyna-chekhiya-artefakty-viyny-dyplomatiya/33792068.html>

Митці на фронті

Герой України Олександр Іванцов планує перекласти книгу про оборону Маріуполя англійською та французькою. – Дар'я Куренная, Анастасія Галасюк

Герой України Олександр Іванцов на псевдо «Схід» планує перекласти свою книгу «Флешбек: Маріуполь», яка вже вийшла друком в Україні, англійською та французькою мовами. У ній — особиста історія оборонця Маріуполя й «Азовсталі», який після наказу про вихід гарнізону не вийшов у полон, а лишився на території меткомбінату і самотужки вийшов з окупованого міста. Боець подолав майже 200 кілометрів тимчасово окупованих територій і дістався до друзів на підконтрольній Україні території. Зараз Іванцов — командир взводу ударних авіаційних комплексів 3-ї окремої штурмової бригади та має можливість вогневого контролю над рідною Луганською областю. Сам військовий родом із Луганська. У березні 2022 року він долучився до спецоперації ГУР і вертольотом дістався меткомбінату, щоб підсилити сили оборони Маріуполя. Про те, як боронив Маріуполь, готувався бути зниклим безвісти і лишав записки, що саме розповідає у книзі та як нині залітає у рідний Луганськ — у матеріалі Суспільне Донбас. Докладніше:

<https://suspilne.media/donbas/1341052-geroj-ukraini-oleksandr-ivancov-planue-pereklasti-knigu-pro-oboronu-mariupola-anglijskou-ta-francuzkou/>

Вшанування пам'яті

«Бордюр, який перевернули і поставили»: чому в Києві критикують Алею Героїв з бетонних стовпів. – Анна Коваленко, Дар'я Лобанок

У Деснянському районі Києва відкрили Алею Героїв – ряди бетонних стовпів, до яких прикріплені таблички зі знімками полеглих військових. Однак цей меморіал обурило родини загиблих захисників – вони кажуть, що його фінальний вигляд зовсім не відповідає проєкту, який з ними узгоджували. Натомість у районній адміністрації називають критику алеї «замовною кампанією». Позиції сторін – докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/society/chomu-u-kiyevi-kritikuyut-aleyu-gerojiv-u-desnyanskomu-rayoni-315910/>

Про вшанування жертв Волинської трагедії, Пантеон та інтеграцію до ЄС.
– Олексій Гарань

«Прощаємо і просимо прощення». Саме цим маємо керуватися ми, українці, в дні, коли згадуватимуть жертв Волинської трагедії, в дні, коли загострилося українсько-польське протистояння з приводу історії та історичної пам'яті. Точно не треба вдаватися в те, хто перший почав, кого було більше вбито. Пам'ятати, що злочинці є в усіх арміях світу. Маємо вчинити, як люди. Вшанувати пам'ять жертв як з українського, так і з польського боку. Маємо сильні приклади... Нині саме час для того, щоб показати, що ми проходимо свою половину шляху заради майбутнього обох країн (навіть якщо ми вважаємо, що давно його пройшли і що зараз конфлікт роздухують поляки). А як це конкретно зробити, в якій формі – думати дипломатам, громадам, церквам. Не думати, що це вияв слабкості. Це вияв моральної сили і християнських цінностей. На щорічному засіданні правління YES (Ялтинської європейської стратегії) в Києві Александр Кваснівський, голова правління, звернув увагу, що в Україні відкрилося вікно можливостей на шляху до ЄС: від поразки Орбана – до президентських виборів у Франції навесні 2027 року, адже ми не знаємо, кого вони приведуть до влади. Отже, цим вікном треба максимально скористатися, зокрема, і в контексті підтримки Польщі. Замість цього ми отримаємо неминучі загострення через поховання у Пантеоні лідерів ОУН і УПА. Звісно, це наше право визначати, хто буде похований у Пантеоні. Залишимо це для внутрішніх дебатів. Але якщо розставляти стратегічні, безпекові пріоритети, то, безумовно, це – процес інтеграції до ЄС, який посилить нас у протистоянні з агресором. Це й потрібно поставити на перше місце...». Докладніше:

<https://blogs.pravda.com.ua/authors/haran/6a43fe4891ef3/>

У Львові вшановують 119 років від дня народження головнокомандувача УПА Романа Шухевича

У центрі міста, на площі активісти встановили інформаційний банер про Романа Шухевича. Докладніше:

<https://www.radiosvoboda.org/a/33792071.html>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Як росія інструменталізує меншини у пропаганді. – Костянтин Задирака, Олексій Півторак, Андрій Пилипенко, Маріанна Присяжнюк

Центр досліджень Детектора медіа дослідив, як російська пропаганда використовує різні меншини для дезінформації та впливу на суспільства України та інших держав. Головне з дослідження: майже кожне друге дезінформаційне повідомлення про меншини стосується «утисків російськомовних». Один і той самий риторичний шаблон застосовується до зовсім різних вразливих груп. Незалежно від того, чи йдеться про росіян у державах Балтії, мусульман у Західній Європі чи ЛГБТ-спільноти. Тема меншин системно використовується для виправдання агресії проти України. Пропаганда зловживає термінологією, розмиваючи її значення. Терміни

«дискримінація», «геноцид», «апартеїд», «расизм» і «нацизм» застосовуються до мовного законодавства чи інших дій у правовому полі, прирівнюючи їх до злочинів проти людяності. Фактчекінговим спростуванням часто бракує контексту, або він доступний лише носіям російської та української мови. Вимоги сусідів до прав нацменшин в Україні не завжди дзеркальні щодо їхньої власної практики (як приклад – для угорської й румунської меншин). Україна провела значну законодавчу роботу у 2022–2026 роках, на треку вступу до ЄС, щоб частково знизити напругу. Докладніше:

<https://ms.detector.media/propaganda-ta-vplivi/post/39350/2026-06-30-yak-rosiya-instrumentalizuie-menshyny-u-propagandi/>

Маша і ведмідь: як ми ПРОФУКАЛИ очевидну загрозу? –| Антоніна

Netflix знову опинився в центрі скандалу після того, як продовжив співпрацю з правовласниками російського мультсеріалу «Маша і Ведмідь». Це рішення викликало хвилю обурення та заклики скасувати підписку на платформу. Але чи не запізно ми почали цю дискусію? Адже в Україні цей мультфільм роками транслювали на телебаченні, а його україномовний YouTube-канал досі залишається доступним. Чи справді «Маша і Ведмідь» – це лише безневинний дитячий мультфільм? Чому ще у 2016-2018 роках політики, медіаексперти та журналісти в країнах Балтії й Великій Британії почали говорити про нього як про інструмент російської «м'якої сили»? Докладніше:

<https://www.youtube.com/watch?v=VXWUQmGdsug>

В Україні вимагають накласти санкції на творців «Маші та Ведмеда» після придбання прав Netflix. – Анастасія Курінська

В Україні вимагають накласти санкції на російську студію «Анімаккорд», яка створює мультфільм «Маша та Ведмідь». Ініціативу активізували після того, як Netflix придбав права на показ двох нових сезонів мультсеріалу та продовжив ліцензійну угоду щодо його дистрибуції більш ніж у 100 країнах світу. Керівник Центру протидії дезінформації (ЦПД) Ради національної безпеки і оборони (РНБО) Андрій Коваленко зазначив, що вони вперше провели аналітику щодо мультфільму восени 2025 року. Тоді експерти установи постановили, що «Маша і Ведмідь» використовується «як інструмент російської м'якої сили та гібридного впливу». Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1344048-v-ukraini-vimagaut-naklasti-sankcii-na-tvorciv-masi-ta-vedmeda-pisla-pridbanna-prav-netflix/>

В Україні вимагають накладання санкції на творців мультфільму «Маша та Ведмідь». – Оксана Мамченкова

«Санкції дадуть нам юридичні підстави звертатись до YouTube, щоб вони блокували цей контент на території України. Також санкції дадуть можливість говорити з Netflix юридичною мовою», – зауважив Андрій Коваленко, керівник Центру протидії дезінформації РНБО. Окрім ЦПД РНБО восени минулого року з підтримкою санкцій проти студії «Анімаккорд» виступило Міністерство культури. Тоді ж Національна поліція підтвердила, що мультфільм «Маша і

Ведмідь» має зв'язки з росією, та закликала накласти санкції. Із запитом до Нацполу тоді звернувся голова Комітету Верховної Ради з питань свободи слова Ярослав Юрчишин. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/06/30/748574_ukrayini_vimagayut_nakladannya.htm

1

Посол України в Словенії закликав європейські інституції переглянути співпрацю з росіянами-прибічниками кремля. – Оксана Мамченкова

27 липня в межах Люблянського фестивалю запланований виступ російського скрипаля Вадима Рєпіна. Гастролі цього артиста регулярно анонсують, а потім скасовують в різних країнах світу. 30 червня словенське видання Delo опублікувало авторську колонку посла України в Словенії Петра Бешти, в якій він аналізує різні прояви пропаганди і закликає враховувати позицію артиста при розгляді можливої співпраці. «Сучасна пропаганда набагато складніша. Вона дедалі більше використовує культуру як інструмент для формування сприятливого ставлення до держави та її політики», – пише Бешта. Він пояснює, що росія створила імідж великої культури, з якою нібито неможливо розірвати зв'язки. І зауважує, що в російських стратегічних документах культура визначається як один з ключових інструментів «м'якої сили». Тому отримує фінансування і просування. «Дискусія щодо участі представників російської державної культурної структури в європейських фестивалях, таким чином, не є питанням цензури чи обмежень на мистецтво. Це питання відповідальності. І питання того, чи готова Європа залишатися послідовною у захисті своїх фундаментальних цінностей – свободи, демократії та людської гідності», – резюмував Бешта. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/06/30/748580_posol_ukrayini_sloveniyyi.html

Медіа

Новий Цивільний кодекс загрожує ризиками для журналістів: Міжнародний інститут преси. – Анастасія Курінська

Міжнародний інститут преси (ІПІ) закликав Верховну Раду вилучити з нового проєкту Цивільного кодексу положення, які створюють ризик для журналістських розслідувань і свободи слова. ІПІ наголошує, що законопроект вплине на права ЗМІ, захист викривачів, цифровий контент та правила відкритих даних. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1343892-novij-civilnij-kodeks-nese-riziki-dla-zurnalistiv-miznarodnij-institut-presi/>

Мовні питання

В Україні пропонують заборонити російську мову для описів на товарах і надання інформації щодо послуг. – Анна Коваленко

В Україні пропонують заборонити використовувати російську мову для описів на товарах і надання інформації щодо послуг. Відповідний законопроект №15356 зареєстрували у Верховній Раді. У пояснювальній записці йдеться, що наразі виробники та продавці товарів мають надавати інформацію державною

мовою. Водночас дозволено дублювати опис будь-якою іншою. На думку авторів законопроекту, інформація про товари, роботи та послуги є складовою частиною публічного інформаційного простору держави, відтак використання російської «створює символічну присутність» росії. Відтак нардепи пропонують встановити єдиний виняток для мови дублювання інформації – російську. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/society/v-ukrajini-proponuyut-zaboroniti-rosiysku-na-pakuvanni-tovariv-315913/>

Регіональна культурна політика, культурно-мистецькі ініціативи громад

Квартиру російського пропагандиста Лебедєва у Києві перетворюють на простір української культури. – Микита Кишиневський

У квартирі облаштують сучасний культурний осередок, а більш деталізований концепт простору компанія «Генерал Черешня» обіцяє презентувати згодом. Докладніше:

<https://shotam.info/kvartyr-rosiyskoho-propahandysta-lebedieva-u-kyievi-peretvoriat-na-prostir-ukrainskoi-kultury/>

Львів і Гадяч підписали меморандум про співпрацю задля відродження спадщини родини Драгоманових. – Надія Страшко

Під час відкриття Lviv Urban Forum 2026 Львівська та Гадяцька міські ради підписали меморандум про співпрацю. Документ передбачає партнерство у проведенні всеукраїнського архітектурного конкурсу, який має переосмислити та популяризувати історичну спадщину Гадяча — зокрема територію урочища Зелений Гай, пов'язану з іменами Лесі Українки, Олени Пчілки та родини Драгоманових. Йдеться про проведення відкритого архітектурного конкурсу, який дозволить напрацювати сучасне бачення розвитку історичної території Зеленого Гаю. Саме тут свого часу відпочивали та приймали гостей Олена Пчілка і Леся Українка. До наших днів історичні споруди не збереглися, однак місце залишається важливою частиною української культурної пам'яті. Докладніше:

<https://myrgorod.rayon.in.ua/news/1083603-lviv-i-gadiac-pidpisali-memorandum-pro-spiivpraci-uzadlia-vidrozdennia-spadshhini-rodini-dragomanovix>

У Рівненській області стартував конкурс для місцевих авторів: як подати заявку

Конкурс проводять у межах обласної програми «Культура Рівненщини» на 2023-2027 роки з метою підтримки книговидавничої справи та популяризації найкращих книг краю. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1083473-u-rivnenskii-oblasti-startuvav-konkurs-dlia-miscevix-avtoriv-iak-podati-zaiavku>

Фестивалі

Артисти Баннівського будинку культури виступили на фестивалі в

Болгарії. – Софія Чебан

Творчі колективи Баннівського будинку культури Василівської громади представили Одеській регіон та Україну на міжнародній арені. Артисти взяли участь у традиційному фольклорному фестивалі «Песни и танци на слънчева Добричка», який днями відбувся у місті Добрич (Республіка Болгарія). Докладніше:

<https://bolgrad.rayon.in.ua/news/1083240-artisti-bannivskogo-budinku-kulturi-vistupili-na-festivali-v-bolgariyi>

Перформативні мистецтва

Квіруймо сю скалу. – Вікторія Видиборець

«Про квір-мистецтво в Івано-Франківську. Українське квір-мистецтво важко виділити в окремий напрям чи «школу», бо часто воно поставало не як окремий художній напрям, а виходило з активістських низових практик. Деякі мисткині та митці звертаються до квір-оптики у своїй практиці, при цьому не визначаючи себе квірами чи частиною ЛГБТК+-спільноти. Серед українських квір-проектів — серія «Ми були тут» (2018) фотографа Антона Шебетка зі світлинами представників ЛГБТК+-спільноти, які брали участь у тоді ще АТО. Іншим прикладом може слугувати квір- практика колективу MemoryLab. Їхня мультидисциплінарно-театральна вистава «Синя борода» та виставковий проєкт «Жінки Лота» фокусуються на агентності жіночих голосів та тіл і відходять від загальних домінантних історичних наративів, віддаючи перевагу приватній пам'яті. Наступним можна назвати митця та випускника «Школи фра фра фра» від «Асортиментної кімнати» Августа. На виставці «За садовою огорожею — теж сад» він показав роботу «Ingenuine authenticity», присвячену небінарним способам переживання світу...». Докладніше:

<https://postimpreza.org/texts/kviruimo-siu-skalu>

Театр

В Одесі скасували прем'єру про русифікацію за Кулішем, а студентам погрожують кримільною справою

В Одеському обласному драматичному театрі скасували прем'єру вистави «Мина Мазайло», яку готували випускники театрального вишу. Керівництво театру спочатку погодило постановку, однак після завершення репетицій відмовилося від її показу. Причиною стала позиція адміністрації театру, яка нібито заявила, що п'єса Миколи Куліша «розпалює національну ворожнечу». «Мина Мазайло» Миколи Куліша — класичний твір української літератури, присвячений темам русифікації та втрати національної ідентичності. Докладніше:

<https://chytomo.com/v-odesi-skasuvaly-prem-ieru-pro-rusyfikatsiiu-za-kulishem-a-studentam-pohrozhuut-krymilnoi-spravoii/>

«Мина» сповільненої дії. Театральний скандал в Одесі отримав продовження. – Єлизавета Жабська

Від «Мини Мазайла» до держзради – один крок: керівництво Одеського драмтеатру відкрило сезон доносів. Директорка Одеського обласного академічного драматичного театру Олена Шрамко-Пушкіна погрожує кримінальною справою Київському національному університету імені І. Карпенка-Карого та студенту режисерського курсу цього вишу Андрію Гришину, який нещодавно мав гучний конфлікт із керівницею театру. Скандал не вщухає вже третій місяць. Режисери постановки, яку так і не побачили глядачі, – студенти четвертого курсу імені І. Карпенка-Карого. За свідченнями молодих митців, керівництво театру вже на етапі здачі постановки розкритикувало вибір п'єси «Мина Мазайло» та її втілення на сцені. Одним із аргументів художньої ради, яка вирішувала долю постановки, стало те, що, мовляв, п'єса може викликати національну ворожнечу та «сама по собі критики не витримує». При цьому члени художньої ради спілкувалися російською мовою... Одеський обласний драмтеатр замість того, аби вибачитися і змінити свою політику, спершу відправив Університету імені Карпенка-Карого скаргу, у якій розкритикував виставу, а також професійні якості та дії Андрія Гришина. Що коїться довкола постановки – докладніше:

<https://glavcom.ua/odesa/publications/mina-spovilnenoji-diji-teatralnij-skandal-v-odesi-otrimav-prodovzhennja-1128228.html>

Закарпатський драмтеатр завершив сезон, під час якого показав десять вистав. – Олена Рожій

На закриття сезону у Закарпатському академічному обласному українському музично-драматичному театрі імені братів Шерегіїв представили чотири прем'єри. Розпочала цей марафон на великій сцені театру драма «Інша» за п'єсою Ніла Лабута в режисерському трактуванні директора театру, заслуженого артиста України Рудольфа Дзуринця. На новій театральній локації – сцені «Трюм» – представила прем'єру вистави «Децима» за п'єсою Сергія Марена режисерка Яна Богомоллова. Репертуар малої сцени поповнила «Осінь історія» – життєствердна трагікомедія на одну дію за п'єсою Альдо Ніколаї у постановці головного режисера театру, заслуженого артиста України Михайла Фіщенка. Четвертою ж прем'єрою стала вистава для сімейного перегляду «Дзеркало бажань», яку 28 червня представили на великій сцені. Постановку за п'єсою ужгородської драматургині Дар'ї Піріч здійснив режисер Любомир Геляс. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1083456-zakarpatskii-dramteatr-zaversiv-sezon-pid-cas-iakogo-pokazav-desiat-vistav>

Вистава «Останнє турення» завершила 45 театральний сезон Закарпатського театру ляльок

Закарпатський академічний обласний театр ляльок завершив 45 театральний сезон. Із цієї нагоди колектив порадував своїх глядачів розвагами за участі костюмованих персонажів на площі Театральній, а потім – показами

особливої вистави. «Останнє турення» – верховинська легенда, яку поставив заслужений артист України Олександр Куцик за п'єсою Олександра Гавроша. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1083461-vistava-ostannje-turenia-zaversila-45-teatralnii-sezon-zakarpatskogo-teatru-lialyok>

Музика

Український інститут ініціює міжнародну серію концертів «Поліфонія Дунаю». – Оксана Мамченкова

Проект представить музичну спадщину Австрії, Угорщини, Словаччини, Чехії та України, показуючи історичні, стильові та концептуальні зв'язки між композиторами й музичними традиціями регіону. Проект «Поліфонія Дунаю» має девіз «Una aqua, multae voces» («Одна ріка, багато голосів»). Концертні програми проекту, що об'єднують твори українських і європейських композиторів, пройде у провідних залах Європи: на фестивалі Pohoda Festival (Тренчин, Словаччина), у Віфлеємській каплиці (Прага, Чехія), Залі Брамса Віденської філармонії, Klangraum Graz (Грац, Австрія), CULTUS Ružinov (Братислава, Словаччина) та Budapest Music Center (Будапешт, Угорщина). Надалі географія проекту розширюватиметься. До участі залучені Академічний симфонічний оркестр INSO-Lviv, Національний ансамбль солістів «Київська камерата» (за участі Сусанни Чахоян, Любові Островської та Кати Саймон), Йоганнес Кребс та Олена Місьо. Графік перших концертів на липень – докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/06/30/748510_ukrayinskiy_institut_initsiyuie.html

Обійшов виконавців російської музики: українець переміг на Міжнародному конкурсі піаністів у Португалії. – Дарина Рубан

Український піаніст Роман Лопатинський здобув першу премію Міжнародного конкурсу піаністів Santa Cecília 2026. У фіналі наш музикант обійшов двох китайських піаністів, які виконували російські твори. У фіналі музичного конкурсу в Португалії Роман Лопатинський виступив із п'ятим концертом Бетховена. Українець виконав твір у супроводі оркестру Orquestra do Porto Casa da Música під керівництвом маестро Мартіна Андре. Докладніше:

<https://shotam.info/obiyshev-vykonavtsiv-rosiyskoi-muzyky-ukrainets-peremih-na-mizhnarodnomu-konkursi-pianistiv-u-portuhalii-video/>

Tramhaus: «Музика не падає людям у руки — її треба штовхати самому». – Сергій Кейн

1 липня нідерландський гурт Tramhaus вперше зіграє в Україні — у львівському Нижньому залі. Вечір відкриє український гурт «левко», під час концерту відбудеться благодійний аукціон із лотами від Tramhaus, а 100% прибутку від концерту передадуть у фонди Musicians Defend Ukraine та Music Saves Ukraine. Музичний критик Сергій Кейн поговорив із барабанщиком Tramhaus Джимом Ляйтенем по Zoom — про те, як гурт вирішив їхати в

Україну, як тури змінюють музику й тіло та чому роль менеджера в гурті часто переоцінена. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/music/tramhaus/>

Хор «Гомін» привезе до Луцька оновлену програму «Цей хор, цей хор мені щоночі сниться 2.0». – Анна Карпюк

У Луцьку 8 та 9 липня відбудуться концерти хору Львівського органного залу «Гомін» під керівництвом Вадима Яценка. Колектив привезе на Волинь оновлену програму українських естрадних хітів минулого століття «Цей хор, цей хор мені щоночі сниться 2.0». Докладніше:

<https://lutsk.rayon.in.ua/news/1083588-xor-gomin-priveze-do-lucka-onovlenu-programu-cei-xor-cei-xor-meni-shhonoci-snitsia-20>

Хор імені Верьовки: як він став символом української культури та за що його критикують. – Поліна Горlach

Національний заслужений академічний український народний хор імені Григорія Верьовки — один із найвідоміших українських мистецьких колективів, який понад 80 років залишається символом української народної пісні. Хор сформував сучасний сценічний канон народного мистецтва, пережив Радянський Союз і здобув світове визнання. Водночас він неодноразово ставав об'єктом критики за «стилізацію фольклору» та радянську культурну спадщину. У червні колектив отримав нового генерального директора — художнього керівника. Ним став керівник хору «Гомін», диригент Вадим Яценко. Коротко про історію хору. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1343102-hor-imeni-verovki-ak-vin-stav-simvolom-ukrainskoi-kulturi-ta-za-so-jogo-kritikuut/>

Візуальні мистецтва

Колір, що фіксує мить: у Підгорецькому замку відкрилася персональна виставка Ангеліни Гафинець «Ландшафт присутності». – Зоряна Шейгец

Експозиція, що розгорнулася у стінах цієї видатної пам'ятки архітектури, збирає водночас різні куточки України, перетворені живописом художниці на особисті простори досвіду та рефлексії. Презентовані в замку роботи – це не просто художня географія, а швидше карта емоцій та душі. Через колір, світло, ритм і структуру живопису Ангеліна Гафинець досліджує відчуття присутності – моменту, коли людина стає частиною простору, а простір починає існувати всередині неї. Виставка поєднує чотири ключові для мисткині світи: Карпати – джерело внутрішньої опори, Ужгород – осередок спокою та відпочинку, Київ – місто руху й енергії та Лавру – місце тиші, споглядання та рівноваги. Кожна з цих локацій стала для художниці не просто географічною точкою на карті, а місцем натхнення й віддзеркаленням «пейзажів душі» художниці. Докладніше:

<https://zahid.espresso.tv/kultura-kolir-shcho-fiksue-mit-u-pidgoretskomu-zamku-vidkrilasya-personalna-vistavka-angelini-gafinets-landshaft-prisutnosti>

В «ЄрміловЦентрі» відбудеться виставка Unboxing. – Олексій Содома

3 липня у центрі сучасного мистецтва «ЄрміловЦентр» відкриється виставка Unboxing, під час якої гості зможуть власноруч розпакувати мистецькі роботи та сформувати експозицію. Виставка Unboxing складається з 11 мистецьких робіт. За концепцією, гості виставки спільно з кураторкою власноруч діставатимуть роботи, обговорюватимуть і складатимуть їх у виставку. З тем, з якими працює виставка — еміграція, військова служба, перервані контакти, переоцінені ідеології, смерть, життя та спроби його продовжувати. Кураторкою виставки стане Альона Каравай. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/unboxing-yermilov/>

У Вільнюсі представили фотовиставку одеського фотожурналіста про життя міста під час війни. – Лада Вербицька

У Вільнюській ратуші протягом червня працювала фотовиставка «Одеса між війною і світом» одеського фотохудожника та фотожурналіста Бориса Бухмана. Експозиція розповідає про життя Одеси та південних регіонів України в умовах повномасштабної війни. Докладніше:

<https://odesa.rayon.in.ua/news/1083371-u-vilniusi-predstavili-fotovistavku-odeskogo-fotozurnalista-pro-zittia-mista-pid-cas-viini>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Одеський кінофестиваль представить спеціальну програму про жінок у війську. – Валерія Буняк

Сімнадцятий Одеський міжнародний кінофестиваль спільно з рухом Veteranka представить спеціальну програму «Жінки у війську: 8 років видимості». У програмі — документальні фільми та серіальні проєкти різних років, присвячені досвіду українських військовослужбовиць від початку війни росії проти України до сьогодні. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/250883/2026-06-30-odeskyy-kinofestyval-predstavyt-spetsialnu-programu-pro-zhinok-u-viysku/>

«Юність», «Благодать» і «Велика краса»: в Україні покажуть ретроспективу Паоло Соррентіно. – Дар'я Лобанок

В Україні 9 липня розпочинається ретроспектива «Літо Соррентіно», до якої увійшли три фільми автора: «Велика краса», «Юність» та «Благодать». Роботи Паоло Соррентіно можна буде переглянути в обраних кінотеатрах. Паоло Соррентіно – лауреат премії «Оскар», улюбленець Канн та геній сучасного кіно, якого критики часто називають спадкоємцем Федеріко Фелліні. Проєкт організували Посольство Італії в Україні, Італійський інститут культури в Україні та кінокомпанія «Артхаус Трафік». Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/retrospektiva-lito-sorrentino-tri-shedevri-v-kinoteatrah-ukrajini-315906/>

Декоративно-ужиткове мистецтво. Художні промисли. Аматорство

Президент присвоїв почесне звання «Заслужений художник України»

мисткині з Ужгорода

Почесне звання «Заслужений художник України» присвоєно Вікторії Кузьмі – художниці декоративно-прикладного мистецтва з міста Ужгород. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1083161-prezident-prisvoyiv-pocesne-zvannia-zasluzenii-xudoznik-ukrayini-mistkini-z-uzgoroda>

Література. Книговидання

Плюс одна книгарня у Києві: на Оболоні відкрили Book.ua

У Києві з'явилася нова книгарня-кав'ярня мережі Book.ua. Простір складається із двох поверхів та кількох зон: коворкінгу, дитячого куточка, місця для книжкових клубів і зустрічей. Докладніше:

<https://chytomo.com/plius-odna-knyharnia-u-kyievi-na-oboloni-vidkryly-book-ua/>

Бути і залишатися: Україна в сучасному світі. – Дарія Шерстюк

31 травня в рамках XIV Міжнародного фестивалю «Книжковий Арсенал» відбулася подія Українського ПЕН під назвою «Як нам бути у світі?». Розмова проходила довкола фокус-теми Українського ПЕН 2025 року «Бути у світі» — про те, що означає для України й українців присутність у світі в умовах війни: боротьбу за власний голос, обличчя, місце на культурній карті. Учасниками події стали письменник і філософ Володимир Єрмоленко, письменниця та публіцистка Олена Стяжкіна, журналістки Наталія Терамає та Катерина Яковленко. Модерувала подію перекладачка Анна Вовченко. Про головні ідеї, які прозвучали в розмові – докладніше:

<https://sensormedia.com.ua/culture/buty-i-zalyshatysya-ukrayina-v-suchasnomu-sviti/>

«Проста математика»: чому лесбійська література в Україні і досі в тіні гей-тематики. – Олеся Бойко

Український книжковий ринок дедалі активніше перекладає й видає ЛГБТК+ літературу, однак книжок про лесбійський досвід незрівнянно менше, ніж про гей-тематику, а жодна з них поки не стала бестселером. Добігає кінця червень – місяць гордості, коли вшановують внесок ЛГБТК+ людей у культуру та спільноту, тож з цієї нагоди Читомо запитало чотири видавництва — «Основи», «Видавництво», «Лабораторія» та новостворене «Інша Book» — чому так склалося, хто насправді купує книжки на ЛГБТК+ тематику, чи пишуть про це українські авторки й автори і чи зміниться ситуація в майбутньому. Докладніше:

<https://chytomo.com/prosta-matematyka-chomu-lesbijska-literatura-v-ukraini-i-dosi-v-tini-hej-tematyky/>

Чи сниться птахам кінець екоциду: російсько-українська війна у книзі «Дельфіни і Вельзевул» Войцеха Тохмана. – Аріна Кравченко

Чи можливо порахувати, скільки тварин гине під час російсько-української війни – і чи хтось намагається це зробити? Чи помічає хтось роботу тих, хто тварин рятує? Наскільки жорстокою може бути людина щодо тварини? Як оповідати історії найбеззахисніших? Про все це міркує провідний польський журналіст і репортажист Войцех Тохман у новій книзі «Дельфіни й Вельзевул», що вийшла у видавництві «Човен» в перекладі Андрія Бондаря. У ній автор звернувся до теми страждань тварин на війні. Літературна оглядачка Аріна Кравченко розмірковує над акцентами, які автор обирає, аби говорити про людську жорстокість й відповідальність, та місце тварин у такій розмові. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/tvarini-pid-chas-viyni-oglyad-knigi-voyceha-tohmana-delfini-y-velzevul-315917/>

Музейна справа

Українські музеї отримали культурні цінності, які Київська митниця врятувала від незаконного вивезення. – Юлія Дон

Фонди українських музейних установ поповнилися унікальними історичними артефактами завдяки роботі Київської митниці. Представники відомства офіційно передали конфісковані предмети старовини до двох культурних осередків: Національного історико-культурного заповідника «Гетьманська столиця» та комунального закладу «Обласний художній музей» Черкаської обласної ради. Для заповідника «Гетьманська столиця» митники передали рідкісну декоративну скриньку, створену на самому початку ХХ століття. Цей виріб був виготовлений у Варшаві на знаменитій фабриці Вінсента Норбліна, продукція якої в епоху модерну сьогодні має особливу вартість серед колекціонерів. Скринька вироблена з особливого, запатентованого олов'яного сплаву на срібній основі, що має назву «веріт». Окрім оригінального тавра фабрики та вибитого номера моделі, предмет прикрашений витонченим рельєфним орнаментом та барельєфними елементами у вигляді жіночих маскаронів. До Обласного художнього музею на Черкащині вирушили два витвори з порцеляни. Перший — це скульптура «Свинарка», випущена у 1930-х роках на Городницькому порцеляновому заводі за ескізом (моделлю) видатної скульпторки Галини Петрашевич. Другий експонат — порцелянова статуетка «Чаювання», яку виготовили у період з 1967 по 1976 рік на Київському експериментальному кераміко-художньому закладі за авторською моделлю відомої майстрині Оксани Жникруп. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/97763/ukrayinski-muzeyi-otrymaly-kulturni-czinnosti-yaki-kyyivska-mytnychya-vryatuvala-vid-nezakonnogo-vyvezennya/>

Унікальні копії скарбів: у Рівному покажуть «Скіфський скарб Станіслава Кремньова»

У Рівненському обласному краєзнавчому музеї відбудеться відкриття виставки «Скіфський скарб Станіслава Кремньова». В експозиції представлено

43 копії унікальних предметів скіфських скарбів, знайдених у курганах на території України. Усі експонати майстерно відтворені у натуральну величину з дерева рівненським майстром художнього різьблення Станіславом Кремньовим – лауреатом обласної мистецької премії імені Ніла Хасевича. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1083464-unikalni-kopiyi-skarbiv-u-rivnomu-pokazut-skifskii-skarb-stanislava-kremnyova>

Охорона культурної спадщини

У Києві відбулася конференція, присвячена поширенню знань про Гаазьку конвенцію 1954 року. – Микола Шмигін

У Національному заповіднику «Софія Київська» відбулася конференція «Право на спадщину. Відповідальність за культуру», присвячена поширенню знань про Гаазьку конвенцію 1954 року. Захід організувала громадська організація «Агенція суспільно-правового моделювання» в партнерстві з громадською організацією «Культура захисту» в межах проєкту «Гаазька конвенція 1954 року та її протоколи: можливості використання та популяризації» за підтримки Програми участі ЮНЕСКО, Міністерства культури України, Міністерства оборони України, Національної комісії України у справах ЮНЕСКО, Офісу ЮНЕСКО в Україні та Центрального управління цивільно-військового співробітництва Генерального штабу Збройних Сил України. Конференція об'єднала представників органів державної влади, сектору безпеки і оборони, ЮНЕСКО та інших міжнародних організацій, іноземних експертів, наукової спільноти та ін. У межах події, ідеться в повідомленні, учасники обговорили роль культурних цінностей у системі міжнародного гуманітарного права, сучасні цифрові технології документування культурної спадщини, практику цивільно-військового співробітництва, а також міжнародні й національні механізми відповідальності за посягання на культурні цінності. Одним із ключових елементів конференції стала презентація результатів проєкту «Гаазька конвенція 1954 року та її протоколи: можливості використання та популяризації». Учасникам представили брошуру, присвячену цінностям і механізмам Конвенції, серію просвітницьких відеоматеріалів за участі експертів ЮНЕСКО та міжнародних партнерів. Також презентували інформаційно-аналітичну платформу «Право на спадщину. Відповідальність за культуру», присвячену механізму посиленого захисту, документуванню посягань на культурні цінності та питанням відповідальності за порушення норм міжнародного гуманітарного права, розроблену за підтримки Міжнародного фонду «Відродження». Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/1083476-u-kijevi-vidbulasia-konferenciia-prisviacena-posirenniu-znan-pro-gaazku-konvenciiu-1954-roku>

Кадри

Співпраці з брендами одягу та розширення репертуару: новий керівник хору Верьовки Вадим Яценко розповів про плани. – Анастасія Курінська

29 червня стало відомо, що заслужений артист України і керівник хору «Гомін» Вадим Яценко став генеральним директором — художнім керівником

Національного заслуженого академічного народного хору імені Верьовки. До колективу входить хор, балет та оркестр. Про те, якими будуть його перші кроки на посаді й чому він погодився очолити хор – докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1343704-kolaboracii-z-brendami-odagu-ta-rozsirennja-repertuaru-novij-kerivnik-horu-verovki-vadim-acenko-rozpoviv-pro-svoi-plani/>

Культура національних меншин. Закордонні українці

«Хочемо, щоб вони знали історію України»: як у Чехії допомагають дітям зберегти українську ідентичність. – Оксана Кривіцька

Чотири роки повномасштабного вторгнення призвели до того, що маленькі діти, які виїхали за кордон у ранньому віці, почали забувати свою мову і культуру, щоб допомогти їм зберегти українську ідентичність, у фундації Пилипа Орлика започаткували програму «Корені та крила». «Ця програма спрямована на те, щоб історія України була не просто шкільним предметом, а часом і простором, де діти можуть посилювати свої знання про Україну, проводити паралелі між українською та європейською історією, досліджувати місця, пов'язані з українцями, і шукати відповіді на власні запитання», – каже авторка методики, історикиня та педагогиня Наталя Омельчук. Окрім уроків, курс «Корені та крила» передбачає екскурсії та інтерактивні заняття. Як працює програма та що вже вдалося зробити – докладніше:

<https://www.radiosvoboda.org/a/osvita-chekhiya-dity-bizhentsi-koreni-ta-kryla/33791435.html>

Зберегти українське і адаптувати до іншого. Приклад навчання дітей-біженців у школі «Мрія» (Швейцарія). – Марина Охримовська

Після чотирьох років великої війни питання української освіти за кордоном перестало бути тимчасовою турботою батьків. Воно стало частиною ширшої розмови: як дітям, які рятувалися від російської агресії, не втратити зв'язок з Україною і водночас не опинитися на узбіччі країни, що дала їм захист. Швейцарський досвід української школи «Мрія» показує: українська освіта додає гідності інтеграції... У цій історії важливий і зовнішній імідж України. Країну за кордоном представляють не лише дипломати, політики чи новини з війни. Країну також представляють дитяча бібліотека, урок про Григорія Сковороду, бажання швейцарців вивчати українську, ідея кобзарського цеху для дітей, підтримка місцевих благодійників... Так Україна з'являється у європейському просторі не тільки як жертва нападу, а як культура, що здатна ділитися змістом, дисципліною і теплом навіть у час війни. Докладніше:

<https://www.radiosvoboda.org/a/navchannya-ditey-bizhentsiv-shkoli-mriya-shveytsariya/33791984.html>

Підтримка України у світі

Зіркам світової сцени Black Eyed Peas подарували українську вишиванку.

– Микита Кишиневський

Під час концерту в Хорватії учасникам американського гурту та володарям премії «Греммі» Black Eyed Peas подарували традиційну українську вишиванку. Отримуючи подарунок, музиканти виголосили гасло «Слава Україні!». Докладніше:

<https://shotam.info/zirkam-svitovoi-stseny-black-eyed-peas-podaruvaly-ukrainsku-vyshyvanku/>

Суд обрав запобіжний захід Ростиславу Карандєєву. – Гала Скляревська
Печерський районний суд Києва відправив колишнього т. в. о. міністра культури та інформаційної політики Ростислава Карандєєва під нічний домашній арешт. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/250895/2026-06-30-sud-obrav-zapobizhnyy-zakhid-rostyslavu-karandieievu/>

Ексочільник Мінкульту Карандєєв отримав запобіжний захід від суду: що відомо. – Анастасія Курінська, Тетяна Зорик

Колишній очільник міністерства культури отримав підозру в справі зі сприяння незаконного переправлення осіб через державний кордон України. За словами генпрокурора Руслана Кравченка, схема виглядала як виїзд на благодійні концерти за кордон. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1343880-eksocilnik-minkultu-karandeev-otrimav-zapobiznij-zahid-vid-sudu-so-vidomo/>

Ексміністра культури Карандєєва відправили під нічний домашній арешт. – Таня Матяш

Докладніше:

https://lb.ua/society/2026/06/30/748592_eksministra_kulturi_karandieieva.htm

1

У Вільнюсі з музею викрали роботу українського фотографа Бориса Михайлова із серії «Сутінки». – Валерія Буняк

З художнього музею в палаці Радзивіллів у Вільнюсі (Литва) 28 червня викрали роботу українського фотографа Бориса Михайлова із серії «Сутінки», яку привезли на виставку «Українські мрійники: Харківська фотошкола». Працівники музею виявили зникнення невдовзі після інциденту, але підозрюваний уже залишив будівлю. Викрадення зафіксували камери спостереження, поліція розпочала розслідування. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/250884/2026-06-30-u-vilnyusi-z-muzeyu-vykraly-robotu-ukrainskogo-fotografa-borysa-mykhaylova-iz-serii-sutinky/>

У Вільнюсі з Художнього музею в палаці Радзивіллів викрали роботу українського фотографа Бориса Михайлова. – Поліна Горlach

Матеріальні збитки попередньо оцінюють у 7 тисяч євро. Директорка музею Юстина Аугустіте заявила, що мотиви злочину поки невідомі. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1343902-u-vilnusi-z-hudoznogo-muzeu-v-palaci-radzivilliv-vikrali-robotu-ukrainskogo-fotografa-borisa-mihajlova/>

Портрет Ангели Меркель представлять в берлінському Музеї Боде. – Серафіма Мельничук

30 червня в берлінському Музеї Боде урочисто представлять портрет ексканцлерки Німеччини Ангели Меркель. Автором картини став 28-річний німецько-французький художник із музичної родини з Фрайбурга Жеремі Кейрас. Роботу розмістять у галереї канцлерів на першому поверсі Федеральної канцелярії в Берліні поруч із портретами семи попередників Ангели Меркель. Однак напередодні протягом трьох місяців портрет Ангели Меркель експонуватимуть у Музеї Боде на Музейному острові в Берліні. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/u-muzeji-bode-predstavili-portret-angeli-merkel-podrobici-podiji-315920/>

Швейцарія повернула Нігерії 18 викрадених «бенінських бронз». – Серафіма Мельничук

Три швейцарські музеї передали Нігерії 18 «бенінських бронз» в рамках багаторічного процесу повернення викраденої культурної спадщини, яка була вивезена в колоніальну епоху. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/shveycarski-muzeji-povernuli-nigeriji-18-beninskih-bronz-detali-peredachi-315925/>

Дослідження: понад половина функцій захисту дітей у соцмережах не працюють належним чином

Дослідники з Нью-Йоркського університету та Північно-Східного університету заявили, що щонайменше половина функцій безпеки, покликаних захищати дітей у соціальних мережах, не працюють належним чином. Дослідження охопило 86 інструментів безпеки на платформах Instagram, Snapchat, TikTok і YouTube. Аналіз показав, що рівень несправності або неефективності заявлених захисних механізмів на кожній із платформ перевищував 50%. Представники Snap, Meta і YouTube не погодилися з висновками дослідження. Докладніше:

<https://ms.detector.media/sotsmerezhi/post/39352/2026-06-30-doslidzhennya-ponad-polovyna-funktsiy-zakhystu-ditey-u-sotsmerezkhakh-ne-pratsyuyut-nalezhnym-chynom/>

Книжка Анджея Дуди у Польщі стала бестселером і принесла три мільйони злотих доходу

Видавництво Videre, яка видала книжку колишнього президента Польщі Анджея Дуди «То ја» («То я»), зафіксувала понад 3 мільйони злотих доходу (приблизно 35,8 млн грн). «Це відверта історія про життя та президентство», — писав про книжку Анджей Дуда. В Україні книжка Анджея Дуда не видавалася. Докладніше:

<https://chytomo.com/knyzhka-andzheia-dudy-u-polshchi-stala-bestselerom-i-prynesla-try-miljony-zlotykh-dokhodu/>

Роман Алі Гейзелвуд «Теоретично це кохання» отримає екранізацію — продюсеркою стане Коллін Гувер. — Катерина Кадакова

Студія Amazon MGM придбала права на екранізацію роману «Теоретично це кохання» («Love, Theoretically») авторки бестселерів італійського походження, професорки нейробіології Алі Гейзелвуд. Режисеркою та сценаристкою романтичної комедії стане Софія Альварес. Докладніше:

<https://divoche.media/2026/06/30/roman-ali-heyzelvud-teoretychno-tse-kokhannia-otrymaie-ekranizatsiiu-prodiuserkoiu-stane-kollin-huver/>

Випуск підготувала

В. В. Пижевська,
головний бібліограф сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації відділу НАУІ
Інформцентру з питань культури та мистецтва,
E-mail: infocenter@nplu.org; info_nplu@ua.fm
контакт. тел.: 425-23-26